

О Светском дану влажних подручја и Рамсарској конвенцији

Обележавање Светског дана влажних подручја прилика је да се укаже на значај ових екосистема за живот на Земљи, имајући у виду њихову важност за **климу**, јер је 30% кисеоника везаног у земљиштима депоновано у тресетиштима, као и за **чисту воду** будући да мочваре разграђују загађујуће материје, **запослење и економију**, полазећи од тога да приходи милиона људи зависе од влажних подручја и да она приходују 47 трилиона долара од основних екосистемских услуга које пружају.

Рамсарска конвенција је усвојена 02. фебруара 1971. године у иранском граду Рамсару и обезбеђује оквир за међународну сарадњу и активности на националном нивоу, а са циљем очувања и рационалног коришћења влажних подручја. Конвенција као влажна подручја дефинише сва језера, реке, подземне издане, баре, мочваре, влажна травната подручја, тресаве, оазе, естуаре, делте, плимске наносе, мангрове, коралне гребене, као и локалитете настале активношћу човека, као што су рибњаци, пиринчана поља, водене акумулације и солане. Конвенцију је потисало 171 земаља. Наша земља једна је од првих потписница, будући да је конвенцију ратификовала 1977. године када је усвојена.

Здрави и разноврсни екосистеми влажних подручја важна су подршка човечанству обезбеђењем низа екосистемских услуга које су од виталног значаја за живот људи и подршку економији сваке земље представљајући моћна решења за обезбеђење здравља, борбу против сиромаштва, ублажавање климатских промена и одрживи развој.

Извештај Међувладине платформе о биодиверзитету и екосистемским услугама (*IPBES*), јединствени је стручни извештај који су одобриле владе и који утврђује основне претње за биодиверзитет и екосистемске услуге, као што су промене у коришћењу земљишта, климатске промене, инвазивне врсте, прекомерна експлоатација врста, загађење. Извештај показује да је биодиверзитет од суштинског значаја за људску егзистенцију и да је човек својим активностима знатно изменио природу на глобалном нивоу. Суочавамо се са шестим масовним изумирањем услед губитка биолошке разноврсности – на глобалном нивоу око милион врста је пред изумирањем, 75% копнене површине значајно је измењено а преко 85% мочварних подручја је потпуно изгубљено. Неопходне су трансформативне промене како би се увећали напори човечанства за очување биодиверзитета и одрживо коришћење његових компонената.

На територији 171 чланице Рамсарске Конвенције, до сада је проглашено 2.375 Рамсарских подручја (међународно значајана влажна подручја), укључујући и 18 прекограничних, у укупној површини од 253.614.461 ha. У Србији је до сада проглашено 10 подручја од међународног значаја, која се простиру на укупној површини од 63.919 ha. Подручје „Ђердап“ је у процесу номинације и добијања статуса рамсарског подручја. Међу првима су проглашени Лудашко језеро и Обедска бара, а потом Стари Бегеј – Царска бара, Слано копово, Лабудово окно, Пештерско поље, Власина, Горње Подунавље, Засавица и Ковиљско петроварадински рит. Осим Власине, која је заштићена као Предео изузетних одлика, остала подруча су Специјални резервати природе.